

NÄR SKA POLISEN FÅ ANVÄNDA SLÄKTFORSKARNAS DATABASER?

Forskning & Framsteg har låtit opinionsinstitutet Novus undersöka svenska befolkningens inställning till om polisen ska få utreda brott med hjälp av dna-databaser avsedda för släktforskning. En överväldigande majoritet svarade ja när det gäller de allra grävsta brotten.

Acceptansen för att låta polisen använda privatpersoners lagrade arvs massa är hög när det gäller allvarliga våldsbrott och brott mot barn. Däremot är man mer kluven när det gäller mindre allvarliga brott, men även där är en majoritet för det.

Vid sökandet efter saknade personer är det mycket stort stöd. Den mänskliga tragedin som kanske gömmer sig bakom ett försvinnande ökar stödet kraftigt.

En motsvarande opinionsundersökning i USA gav snarlikt resultat. amerikanerna var mer tveksamma än svenskarna till att metoden ska få användas för att utreda mindre allvarliga brott.

Torbjörn Sjöström, VD för Novus, spekulerar i att skillnaden kan bero på att svenskar har större tilltro till polisen och samhället, och kanske också är mer hoppfulla om att tekniken verkligen kommer att lösa brotten.

Fakta om undersökningen

- Undersökningen har genomförts av Novus i Sverigepanelen på uppdrag av Forskning & Framsteg.
- Totalt gjordes 1001 intervjuer på ett riksrepresentativt urval på åldern 18 - 79 år under den 24 – 30 januari 2019
- Signifikanserna presenteras som grönt = signifikant över, rött =signifikant under.

Fråga till de intervjuade:

Flera företag erbjuder privatpersoner att analysera sin arvs massa i syfte att hitta släktingar. Resultaten hanteras med sekretess. Men den som vill maximera möjligheterna att hitta släktingar kan ta hjälp av öppna gratistjänster som privatpersoner skapat på nätet. I fjol utnyttjade amerikansk polis en sådan databas som kallas Gedmatch till att identifiera "The Golden State Killer" som dödade ett dussin människor och våldtog minst femtio kvinnor i delstaten Kalifornien på 1970- och 1980-talet.

1) Bör det vara tillåtet för brottsutredare att utnyttja släktforskarnas databaser som kopplar DNA till släktingar i syfte att: Identifiera gärningsmän bakom våldsbrott (till exempel: våldtäkt, mord, mordbrand, kidnappning)?

	Totalt	Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år	Grundskola	Gymnasium	Univ-ersitet	Stud-erande	Arbetar-e	Tjänste-man	Pension-är
Ja	90 %	88 %	91 %	90 %	90 %	90 %	88 %	84 %	93 %	88 %	94 %	91 %	91 %	91 %
Nej	10 %	12 %	9 %	10 %	10 %	10 %	12 %	16 %	7 %	12 %	6 %	9 %	9 %	9 %

	Totalt	Privat	Offentlig	Gift	Sambo	Annat	-200k	200k-399k	400k-599k	600k-
Ja	90 %	90 %	92 %	92 %	89 %	88 %	79 %	93 %	91 %	91 %
Nej	10 %	10 %	8 %	8 %	11 %	12 %	21 %	7 %	9 %	9 %

	Totalt	Storstäder	Större städer	Övriga landet	Stockholm	Mellan-sverige	Småland och öarna	Syd-sverige	Väst-sverige	Norrland
Ja	90 %	86 %	93 %	91 %	88 %	92 %	95 %	92 %	85 %	88 %
Nej	10 %	14 %	7 %	9 %	12 %	8 %	5 %	8 %	15 %	12 %

	Totalt	M	S	V	SD	M+L+C+KD	S+V+MP	Osäkra
Ja	90 %	93 %	90 %	80 %	89 %	92 %	88 %	94 %
Nej	10 %	7 %	10 %	20 %	11 %	8 %	12 %	6 %

2) Bör det vara tillåtet för brottsutredare att utnyttja släktforskarnas databaser som kopplar DNA till släktingar i syfte att: Identifiera gärningsmän bakom andra brott än våldsbrott (till exempel: bilstöld, narkotikainnehav)?

	Totalt	Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år	Grundskola	Gymnasium	Universtitet	Stud-erande	Arbetar-e	Tjänste-man	Pen-sionär
Ja	59 %	63 %	56 %	52 %	61 %	62 %	61 %	58 %	62 %	55 %	51 %	68 %	59 %	62 %
Nej	41 %	37 %	44 %	48 %	39 %	38 %	39 %	42 %	38 %	45 %	49 %	32 %	41 %	38 %

	Totalt	Privat	Offentlig	Gift	Sambo	Annat	-200k	200k-399k	400k-599k	600k-	Storstäd-er	Större städer	Övriga landet
Ja	59 %	64 %	64 %	66 %	58 %	51 %	45 %	60 %	65 %	61 %	56 %	61 %	61 %
Nej	41 %	36 %	36 %	34 %	42 %	49 %	55 %	40 %	35 %	39 %	44 %	39 %	39 %

	Totalt	Stockholm	Mellansverige	Småland och öarna	Sydsverige	Västsverige	Norrland
Ja	59 %	56 %	60 %	69 %	57 %	55 %	70 %
Nej	41 %	44 %	40 %	31 %	43 %	45 %	30 %

	Totalt	M	S	V	SD	M+L+C+KD	S+V+MP	Osäkra
Ja	59 %	73 %	54 %	39 %	70 %	65 %	48 %	74 %
Nej	41 %	27 %	46 %	61 %	30 %	35 %	52 %	26 %